

man har nu rettet sig efter den Mening, han sidste Gang havde. Denne Fortolkning har, som det ogsaa vil være Ministeriet bekendt, været Gjenstand for Discussion i Pressen, der, saavidt jeg har forstaaet det, har underkendt bemeldte Fortolkning, ligesom det ogsaa vil være vitterligt for de Fleste, at den i Minde- lighed underkendes i de Kredse, man pleier at kalde de dannede. Fortolkningen staaer imid- lertid endnu fast, og jeg vilde henstille til det ærede Ministerium, om der ikke deri kunde skee nogen Forandring. Det synes mig dog, at denne Sag maatte kunne blive afgjort paa en anden Maade, ad en anden Vej, og at man burde forsøge at faae de nævnte Begre- ber klarede paa en anden Maade, end hidtil er skeet.

Tscherning: Det gjør mig ondt, at jeg paa en vis Maade maa udtale mig mod den ærede Ordfører, saavel som mod den første ærede Taler (H. M. Petersen), der talte om Theatret. Den første ærede Taler ønskede — og jeg deler Ønsket — at det kongelige Theater kunde blive mindre bekosteligt for Staten; men forsøge derpaa i dette Dieblik vil være urigtigt, eftersom vi jo nu engang ere komne til en Slags Overeenskomst med Hensyn til Theatret, saaledes at Staten giver til dette Institut en vis Sum aarlig, og at det dermed forsøger sin Skyld, saa længe det kan; kan det ikke gaae ved Hjælp af denne Understøttelse, synker det sam- men, og saa maa man see, hvad deraf kan følge. Men naar man maa betragte Theatret paa den Maade, maa man ikke gjøre Ind- greb fra Statens Side i dette Instituts ind- strielle Rettigheder, og det forekommer mig vil skee, naar man vil følge den Vej, som den sidste ærede Taler (Kimestab) betegne. Saa- længe Theatret ikke finder sig opfordret til at give sine Concurrenter, som det nu engang har, Ret til at optræde i fri Concurrence med det, ved at benytte de Arbejder, som det eier, vil det være urigtigt, om der ved noget Magtsprog fra dem, der hvide over Sta- tens Anliggender, blev paalagt Theatret dette, eftersom der derved gjordes et Indgreb i dets industrielle Ret, et Indgreb, der øieblik-

kelig vilde vende sig mod os selv, idet Theatret da vilde sige: „naar jeg berøves min Eiendom, og den overgives til Brug for mine Concur- renter, saa maa jeg have et større Tilskud, for at fuldbehøre de Forpligtelser, som I have paa- lagt mig.“ Jeg troer, at et Forsøg paa at forandre Theatrets Stilling i dette Dieblik vil være deels imod det, vi paa en vis Maade ere komne overeens med Theatret om, og deels mod vor egen Interesse, der gaaer løs paa, at Theatret skal vide enten at leve som et Insti- tut for sig selv, eller høre op som staaende i Forbindelse med Staten, og da komme til en klar Afgjørelse om, at Staten og Vhæn give hver et aarligt Tilskud dertil. At Theatret i dette Dieblik indtager en blandet Stilling mel- lem et privat Foretagende og et Statsmaskineri, er ikke heldigt, men at faae det bragt over i den naturlige Stikelse er uanstelig. Skulde det være et Theater for Statens Regning, maatte det fornødtigvis være et Civillistetheater, hvorved det absolute Regimente, som i dette Forhold er saa nødvendigt, kom det tilgode; vi kunde da tilskyde en vis Sum, saaledes at det blev et Slags Hoftheater, eller ogsaa maatte det gjøres til en privat Entreprise, hvortil man da ogsaa efter Overeenskomst aarligen kunde hde noget Bist, for derfor igjen at have No- get. Men denne blandede Tilværelse af Stue- spiller og Embedsmand, Stats- og Privatinsti- tut er ikke lykkelig og har ført til store Van- skeligheder. Der har til visse Tider reist sig en Indisciplin indenfor denne Kreds, hvor Ly- dighed og en streng Disciplin ere saa nødvendige i Publikums Interesse, og det har viist sig, at man har maattet bøde derpaa ved at give saa Pension til En, saa Godtgjørelse til en Anden, saa lade En træde ud af Theatrets Tjeneste og blive lønnet som Videnskabsmand — kort sagt, man veed ikke, med hvem man har at bestille. — Jeg troer, at vi skulde Theatret at lade det løbe sin Bevægelseskreds igjennem, frit og ubeskaaren med de 50,000 Rd. Tilskud om Aaret, og maaskee ligesom Hval- fisken, der har faaet Hæpnen i Livet, bøde, idet den løber Linen ud — jo før jo hellere; ogsaa for Theatrets egen Skyld. Jeg skal endelig gjøre den ærede Minister opmærksom paa, at